

Urząd Statystyczny
w Kielcach

 220 lat
Polskiej 1789–2009
Statystyki Publicznej

*Informacje
i opracowania statystyczne*

ROLNICTWO

w województwie świętokrzyskim

w 2008 r.

Kielce, maj 2009

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło
- Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
- Znak „x” - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
- „W tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

***PRZY PUBLIKOWANIU DANYCH URZĘDU STATYSTYCZNEGO -
PROSIMY O PODANIE ŹRÓDŁA***

Wydawca:

URZĄD STATYSTYCZNY W KIELCACH

Opracowanie merytoryczne:

ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW D/S ROLNICTWA
WYDZIAŁU STATYSTYKI GOSPODARCZEJ

Opracowanie redakcyjne:

ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW
WYDZIAŁU ANALIZ

ISBN 978-83-89612-22-9

PRZEDMOWA

Prezentowana publikacja zawiera wyniki przeprowadzonych w 2008 r. badań z zakresu: powierzchni zasiewów, produkcji głównych ziemioplodów rolnych, warzyw i owoców, upraw pastewnych oraz pogłowia zwierząt gospodarskich. Przedstawiono w niej również wstępne wyniki badania struktury gospodarstw rolnych.

Opracowanie składa się z uwag metodycznych oraz części analitycznej, w której omówione zostały ważniejsze czynniki mające wpływ na wielkość produkcji głównych ziemioplodów rolnych oraz produkcji zwierzęcej. Zaprezentowane tu zostały również dane z zakresu: powierzchni zasiewów, plonów i zbiorów ziemioplodów rolnych oraz pogłowia zwierząt gospodarskich według grup użytkowników.

Publikacja została opracowana przez zespół pracowników Wydziału Statystyki Gospodarczej zajmujących się tematyką rolniczą.

Urząd Statystyczny prosi odbiorców niniejszego wydawnictwa o nadsyłanie swoich opinii i propozycji służących do udoskonalenia i wzbogacenia następnych opracowań z tego obszaru tematycznego.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Lidia Jarosz*

Kielce, maj 2009 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	3
Uwagi metodyczne	6
Uwagi analityczne	9
I. Produkcja roślinna	9
Użytkowanie gruntów.....	9
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych	11
Powierzchnia zasiewów	14
Zboża	16
Ziemniaki.....	20
Buraki cukrowe.....	20
Rośliny oleiste.....	21
Produkcja pasz z upraw polowych.....	23
Produkcja upraw pastewnych.....	24
Siano łąkowe	25
II. Produkcja ogrodnicza	27
Produkcja warzywnicza	27
Produkcja sadownicza	31
Owoce jagodowe	33
III. Produkcja zwierzęca	35
Trzoda chlewna	35
Pogłowie bydła i owiec	39
IV. Skup wybranych produktów rolnych i ich ceny.....	43
Zboża.....	43
Ziemniaki	44
Żywiec wieprzowy.....	45
Żywiec wołowy.....	45
Żywiec drobiowy	45
Mleko	45

TABLICE

1.	Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych w 2008 r. .	47
2.	Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych ziemiopłodów (2007, 2008).....	48
3.	Skup ważniejszych produktów rolnych według sektorów i form własności w 2008 r.	52
4.	Zużycie nawozów mineralnych (NPK) oraz wapniowych (CaO) w przeliczeniu na czysty składnik (2006/2007, 2007/2008)	53
5.	Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2008 r.	54

WYKRESY

Udział poszczególnych grup w ogólnej powierzchni
zasiewów w 2008 r.

Udział poszczególnych zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów
zbóż w 2008 r.

Plony głównych ziemiopłodów (2007, 2008)

Zbiory głównych ziemiopłodów (2007, 2008)

Zbiory zbóż podstawowych (2007, 2008)

Struktura powierzchni upraw warzyw gruntowych (2007, 2008)

Zbiory warzyw gruntowych (2007, 2008)

Struktura zbiorów owoców z drzew w 2008 r.

Struktura zbiorów owoców jagodowych w 2008 r.

Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2008 r.

Struktura pogłowia bydła w 2008 r.

Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych
(2007, 2008)

Ceny żywca za 1 kg w 2008 r.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta i
targowiskowe ceny prosiąt w 2008 r.

UWAGI METODYCZNE

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich oraz badania metod produkcji rolnej (kwestionariusz z R-CzSR) przeprowadzonego metodą wywiadów w czerwcu 2008 r. w gospodarstwach indywidualnych,
- wynikowego szacunku produkcji roślinnej,
- uogólnionych wyników reprezentacyjnych badań pogłowia bydła, owiec, drobiu oraz trzody chlewnej w gospodarstwach indywidualnych,
- sprawozdań statystycznych z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek dotyczących produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- oceny i ekspertyzy rzeczoznawców Urzędu Statystycznego d/s produkcji roślinnej i ogrodniczej.

W publikacji uwzględniono podział na sektor prywatny oraz publiczny.

W sektorze prywatnym podstawowymi formami są: własność prywatna krajowa (m.in. gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana (spółki z przewagą mienia prywatnego).

Do sektora publicznego zaliczono: gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową (gminy) oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (z przewagą mienia publicznego).

Zbiorczy szacunek wynikowy produkcji zbóż, rzepaku, ziemniaków i buraków cukrowych zweryfikowano symulacyjnym rozliczeniem wielkości zbiorów według kierunków rozdysponowania produkcji na: sprzedaż, siew, sadzenie, paszę i samozaopatrzenie konsumpcyjne.

Szacunek produkcji upraw pastewnych w gospodarstwach indywidualnych, przeprowadzony przez rzeczoznawców terenowych Urzędu Statystycznego, został również dodatkowo zweryfikowany

rozliczeniem zbiorów upraw pastewnych według kierunków użytkowania i orientacyjnych wielkości potrzeb paszowych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich.

Ogólna powierzchnia paszowa obejmuje powierzchnię łąk, pastwisk i pastewnych upraw polowych przeznaczonych na paszę. W powierzchni tej nie uwzględniono arealu zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów, z których część zbiorów bezpośrednio lub pośrednio przeznaczono na paszę.

Powierzchnia zasianych pastewnych upraw polowych obejmuje powierzchnię zasiewów motylkowych: strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowych pastewnych i kukurydzy na zielonkę.

Powierzchnia łubinu gorzkiego na nasiona jest uwzględniona w powierzchni upraw pastewnych na nasiona.

W szacunkach Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha). Również w ogrodnictwie (dla upraw warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych) pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha) oraz z 1 drzewa i krzewu owocującego.

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1% - 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

Produkcję ziemniaków, warzyw i truskawek ujęto łącznie z produkcją z działek pracowników gospodarstw państwowych i członków gospodarstw spółdzielczych oraz ogrodów przydomowych.

Od 2007 r. zgodnie z metodologią Eurostatu, dokonano dodatkowego podziału użytków rolnych.

Do użytków rolnych zalicza się:

- użytki rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej – zgodnie z normami (w skład użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe, będące w dobrej kulturze rolnej);
- użytki rolne pozostałe (bez podziału na rodzaje), tj. użytki rolne obecnie nie użytkowane i nie będące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych nie wykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolniczej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa).

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym. W powierzchni zasiewów uwzględnia się również powierzchnię zasiewów w sadach.

Do grupy „**zbóż podstawowych**” zaliczono powierzchnię upraw zbóż przeznaczonych do zbioru **ziarna** (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta) z podziałem na formy jare i ozime.

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu i konopi oraz tytoniu. Uprawy maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”. Dane dotyczące grupy „przemysłowe” są danymi wstępnymi.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy: okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw.

Grupa „**pozostałe**” obejmuje dane o powierzchni uprawy: warzyw, truskawek, wysadków roślin okopowych, łubinu gorzkiego, roślin ozdobnych oraz pozostałych przemysłowych, tj. maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, szklarni i tuneli foliowych oraz ogrodów przydomowych.

W tablicach ujmujących sumaryczne dane dotyczące powierzchni upraw i zbiorów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

UWAGI ANALITYCZNE

I. PRODUKCJA ROŚLINNA

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Z ogólnej powierzchni województwa (według siedziby użytkownika) w 2008 r. wynoszącej 1149,2 tys. ha użytki rolne zajmowały 577,3 tys. ha czyli 50,2%. Areal użytków rolnych był o 2,9% mniejszy w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Powierzchnia gruntów różnych niestanowiących gospodarstw rolnych wyniosła 477,6 tys. ha i w porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się o 21,7 tys. ha (o 4,8%). Grunty te wyszacowano w sektorze prywatnym na 99,6 tys. ha, w publicznym na 378,0 tys. ha.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na gruntach niestanowiących gospodarstw zajmowała 275,8 tys. ha, tj. o 0,2% więcej niż w roku ubiegłym, natomiast pozostałych gruntów – 201,8 tys. ha, tj. o 11,7% więcej niż rok wcześniej.

Użytkowanie gruntów według rodzaju użytków i użytkowników w 2008 r.:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne		
		ogółem	grunty orne	
			razem	w tym pod zasiewami

w hektarach

OGÓLEM	1149204	577318	409775	392573
Sektor prywatny	768685	574883	408841	391648
w tym:				
Gospodarstwa indywidualne	663990	571065	405867	388746
Grunty pozostałe sektora prywatnego nie stanowiące gospodarstw rolnych	99632	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne		
		ogółem	grunty orne	
			razem	w tym pod zasiewami
w hektarach (dok.)				
Sektor publiczny	380519	2435	933	925
w tym:				
Grunty pozostałe sektora publicznego nie stanowiące gospodarstw rolnych	377955	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)				Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	sady	łąki	pastwiska	pozostałe		
w hektarach						
OGÓLEM	30962	99908	12978	23695	329967	241920
Sektor prywatny	30945	99736	12872	22488	56934	136869
w tym:						
Gospodarstwa indywidualne	30931	99466	12801	21999	53930	38995
Grunty pozostałe sektora prywatnego nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	x	2758	96874
Sektor publiczny	17	172	106	1207	273033	105051
w tym:						
Grunty pozostałe sektora publicznego nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	x	273008	104947

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

W 2008 r. powierzchnia gospodarstw rolnych w województwie świętokrzyskim wynosiła 671,6 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim była mniejsza o 21,0 tys. ha, tj. o 3,0%. Grunty gospodarstw rolnych stanowiły 58,4% ogólnej powierzchni województwa. Grunty należące do gospodarstw rolnych sektora prywatnego wyszacowano na 669,1 tys. ha, tj. o 21,1 tys. ha (o 3,1%) mniej niż w roku 2007, a grunty gospodarstw rolnych sektora publicznego - na 2,6 tys. ha, tj. o 0,1 tys. ha (o 5,0%) więcej niż w roku ubiegłym.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych zajmowała 577,3 tys. ha i zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 17,4 tys. ha, tj. o 2,9%.

Na ogólną powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwach rolnych wynoszącą 577,3 tys. ha – około 553,6 tys. ha użytków rolnych znajdowało się w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami), 23,7 tys. ha to użytki rolne pozostałe, tj. niebędące w dobrej kulturze. W powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze rolnej – grunty orne zajmują 409,8 tys. ha (o 7,6 tys. ha więcej niż w roku 2007), sady zajmują 31,0 tys. ha (mniej o 0,9%), a trwałe użytki zielone – 112,9 tys. ha (o 8,2% mniej).

W strukturze użytków rolnych odnotowano zmiany. Udział gruntów orných zwiększył się w stosunku do roku ubiegłego o 3,4 pkt procentowe i wynosił 71,0%, sadów o 0,1 pkt procentowe (do 5,4%), zmniejszył się natomiast udział użytków zielonych o 1,1 pkt procentowe (do 19,6%). Udział poszczególnych gruntów w ogólnej powierzchni gospodarstw był następujący:

- grunty orne – 61,0%,
- sady – 4,6%,
- trwałe użytki zielone – 16,8%.

Powierzchnia gruntów oraz struktura ich użytkowania według siedziby użytkowników w 2008 r.:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne		
		razem	grunty orne	sady
w hektarach				
OGÓŁEM	1149204	577318	409775	30962
Gospodarstwa rolne:	671617	577318	409775	30962
sektora prywatnego	669053	574883	408841	30945
w tym gospodarstwa indywidualne	663990	571065	405867	30931
sektora publicznego	2564	2435	933	17
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	477587	x	x	x
w procentach ogółem				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne:	58,4	100,0	100,0	100,0
sektora prywatnego	58,2	99,6	99,8	99,9
w tym gospodarstwa indywidualne	57,8	98,9	99,0	99,9
sektora publicznego	0,2	0,4	0,2	0,1
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	41,6	x	x	x
w odsetkach				
OGÓŁEM	100,0	50,2	35,7	2,7
Gospodarstwa rolne:	100,0	86,0	61,0	4,6
sektora prywatnego	100,0	85,9	61,1	4,6
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	86,0	61,1	4,7
sektora publicznego	100,0	95,0	36,4	0,7
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	100,0	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)			Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	łąki	pastwiska	pozostałe		
w hektarach					
OGÓLEM	99908	12978	23695	329967	241920
Gospodarstwa rolne:	99908	12978	23695	54201	40099
sektora prywatnego	99736	12872	22488	54176	39995
w tym gospodarstwa indywidualne	99466	12801	21999	53930	38995
sektora publicznego	172	106	1207	25	104
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	275766	201821
w procentach ogółem					
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne:	100,0	100,0	100,0	16,4	16,6
sektora prywatnego	99,8	99,2	94,9	16,4	16,5
w tym gospodarstwa indywidualne	99,6	98,6	92,8	16,3	16,1
sektora publicznego	0,2	0,8	5,1	0,0	0,0
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	83,6	83,4
w odsetkach					
OGÓLEM	8,7	1,1	2,1	28,7	21,1
Gospodarstwa rolne:	14,9	1,9	3,5	8,1	6,0
sektora prywatnego	14,9	1,9	3,4	8,1	6,0
w tym gospodarstwa indywidualne	15,0	1,9	3,3	8,1	5,9
sektora publicznego	6,7	4,1	47,1	1,0	4,1
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	57,7	42,3

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2008 r. wynosiła 392,6 tys. ha, tj. 68,0% ogólnej powierzchni użytków rolnych i była większa o 0,6 tys. ha (o 0,1%) od ubiegłorocznej. W gospodarstwach rolnych sektora prywatnego ukształtowała się ona na poziomie 391,6 tys. ha i w porównaniu do 2007 r. zajmowała więcej o 0,6 tys. ha, tj. o 0,1%. W gospodarstwach sektora publicznego areał zasiewów zwiększono o 1,4%.

Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów i użytkowników w 2008 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża ^{a)}	Strączkowe jadalne
w hektarach			
OGÓLEM	392573	293232	4132
Sektor prywatny	391648	292606	4132
w tym gospodarstwa indywidualne	388746	290530	4120
Sektor publiczny	925	627	-
w procentach ogółem			
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0
Sektor prywatny	99,8	99,8	100,0
w tym gospodarstwa indywidualne	99,0	99,1	99,7
Sektor publiczny	0,2	0,2	-
w odsetkach			
OGÓLEM	100,0	74,7	1,1
Sektor prywatny	100,0	74,7	1,1
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	74,7	1,1
Sektor publiczny	100,0	67,8	-

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki oraz gryka, proso i inne zbożowe.

(dok.)

Wyszczególnienie	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe
w hektarach				
OGÓŁEM	29799	14730	26028	24653
Sektor prywatny	29790	14675	25811	24634
w tym gospodarstwa indywidualne	29789	14262	25451	24593
Sektor publiczny	9	55	217	18
w procentach ogółem				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Sektor prywatny	100,0	99,6	99,2	99,9
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	96,8	97,8	99,8
Sektor publiczny	0,0	0,4	0,8	0,1
w odsetkach				
OGÓŁEM	7,6	3,8	6,6	6,3
Sektor prywatny	7,6	3,7	6,6	6,3
w tym gospodarstwa indywidualne	7,7	3,7	6,5	6,3
Sektor publiczny	1,0	5,9	23,5	1,9

W strukturze zasiewów zboża ogółem (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, gryka, proso i inne zbożowe oraz kukurydza na ziarno) stanowiły 74,7% i uprawiane były na 293,2 tys. ha, ziemniaki – 7,6% (29,8 tys. ha), grupa roślin przemysłowych – 3,8% (14,7 tys. ha), a rośliny pastewne – 6,6% (26,0 tys. ha).

ZBOŻA

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2008 r. wynosiła 293,2 tys. ha i w porównaniu do 2007 r. była większa o 6,3 tys. ha (o 2,2%).

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi zajmowały 287,3 tys. ha, tj. więcej o 6,7 tys. ha (o 2,4%). W skali roku zwiększył się areal upraw:

- pszenicy ogółem do 72,4 tys. ha, tj. o 3,1% w tym pszenicy ozimej o 4,2%, przy spadku powierzchni uprawy pszenicy jarej o 2,5%,
- żyta do 38,5 tys. ha, tj. o 5,9%,
- owsa do 20,5 tys. ha, tj. o 4,8%,
- pszenżyta ogółem do 42,3 tys. ha, tj. o 0,7%, w tym pszenżyta ozimego o 2,6%, przy spadku powierzchni uprawy pszenżyta jarego o 11,0%,
- mieszanek zbożowych ogółem do 48,5 tys. ha, tj. o 3,8%, w tym mieszanek zbożowych jarych o 5,5%, przy spadku powierzchni uprawy mieszanek zbożowych jarych o 14,9%,
- gryki do 0,9 tys. ha, tj. o 18,2%.

Zmniejszeniu natomiast uległa powierzchnia:

- jęczmienia ogółem do 65,0 tys. ha, tj. o 0,9% w tym jęczmienia jarego o 1,1% przy wzroście powierzchni uprawy jęczmienia ozimego o 1,2%,
- prosa do 2,7 tys. ha, tj. o 22,1%.

Udział powierzchni uprawy poszczególnych zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż przedstawiał się następująco:

- pszenicy – 24,7% (w 2007 r. – 24,5%),
- żyta – 13,1% (w 2007 r. – 12,7%),
- jęczmienia – 22,2% (w 2007 r. – 22,9%),
- owsa – 7,0% (w 2007 r. – 6,8%),
- pszenżyta – 14,4% (w 2007 r. – 14,6%),
- mieszanek zbożowych – 16,5% (w 2007 r. – 16,3%).

Struktura zasiewów zbóż^{a)} podstawowych z mieszankami zbożowymi:

Wyszczególnienie	2007	2008
Zboża podstawowe z mieszankami	100,0	100,0
z tego:		
Pszenica ozima	20,9	21,2
Pszenica jara	4,2	4,0
Żyto	13,0	13,4
Jęczmień ozimy	1,8	1,8
Jęczmień jary	21,6	20,8
Owies	7,0	7,1
Pszenżyto ozime	12,9	12,9
Pszenżyto jare	2,1	1,8
Mieszanki zbożowe ozime	1,4	1,2
Mieszanki zbożowe jare	15,2	15,7

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Powierzchnia zasiewów, plony, zbiory zbóż^{a)} w porównaniu z rokiem poprzednim przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych	2007=100	
Ogółem			
Powierzchnia w tys. ha	286,9	293,2	102,2
Plony z 1 ha w dt	28,2	31,0	109,9
Zbiory w tys. ton	810,5	909,5	112,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami			
Powierzchnia w tys. ha	280,6	287,3	102,4
Plony z 1 ha w dt	28,2	31,0	109,9
Zbiory w tys. ton	790,2	889,6	112,6

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Plony zbóż ogółem oszacowano na 31,0 dt/ha, co stanowiło o 9,9% więcej niż w roku poprzednim. Prawie wszystkie gatunki zbóż plonowały lepiej niż rok wcześniej, przy czym najwyższy wzrost odnotowano dla gryki (o 13,3%), pszenżyta (o 12,4%), jęczmienia (o 11,7%) oraz pszenicy (o 11,6%). Tylko plony kukurydzy na ziarno były mniejsze niż w roku ubiegłym – o 1,6%.

Plony poszczególnych zbóż ^{a)} charakteryzuje zestawienie:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	z 1 ha w dt		2007=100
Pszenica ogółem	32,0	35,7	111,6
Żyto	23,4	24,3	103,8
Jęczmień ogółem	29,0	32,4	111,7
Owies	23,3	24,9	106,9
Pszenżyto ogółem	28,3	31,8	112,4
Mieszanki zbożowe ogółem	26,8	29,1	108,6
Gryka	9,8	11,1	113,3
Proso	20,9	20,9	100,0
Kukurydza na ziarno	56,7	55,8	98,4

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Zbiory zbóż ogółem wynosiły 909,5 tys. ton i były wyższe o 99,0 tys. ton (o 12,2%) w stosunku do zbiorów z 2007 r. Produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ukształtowała się na poziomie 889,6 tys. ton, tj. wyższym o 99,4 tys. ton (o 12,6%) w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Zbiory poszczególnych zbóż ^{a)} przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w tys. ton		2007=100
Pszenica ogółem	224,9	258,7	115,0
Żyto	85,2	93,6	110,0
Jęczmień ogółem	190,4	210,5	110,5
Owies	45,6	51,0	111,9
Pszenżyto ogółem	119,0	134,6	113,1
Mieszanki zbożowe ogółem	125,3	141,3	112,8
Gryka	0,7	1,0	133,7
Proso	7,3	5,7	78,1
Kukurydza na ziarno	12,3	13,2	107,6

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi powierzchnia zbóż ozimych zajmowała 145,3 tys. ha, co stanowiło więcej o 3,6% niż w 2007 r. Ocenia się, że plony zbóż ozimych wyniosły 31,9 dt/ha i były o 3,0 dt/ha (o 10,4%) większe, a zbiory łącznie szacowane na 463,2 tys. ha przewyższały ubiegłoroczne o 57,3 tys. ton (o 14,1%).

Plony zbóż ozimych:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	z 1 ha w dt		2007=100
Pszenica	32,5	36,3	111,7
Żyto	23,4	24,3	103,8
Jęczmień	30,2	34,5	114,2
Pszonżyto	28,7	32,4	112,9
Mieszanki zbożowe	27,4	29,5	107,7

Areał zbóż jarych w stosunku do zasiewów w 2007 r. wzrósł o 1,2% i zajmował 142,0 tys. ha. Plony zbóż jarych w stosunku do roku ubiegłego zwiększyły się o 2,6 dt/ha (o 9,5%,) i wyniosły 30,0 dt/ha, zaś zbiory na poziomie 426,5 tys. ton wzrosły o 42,1 tys. ton (o 11,0%).

Plony zbóż jarych:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	z 1 ha w dt		2007=100
Pszenica	29,5	32,8	111,2
Jęczmień	28,9	32,2	111,4
Owies	23,3	24,9	106,9
Pszonżyto	26,1	27,6	105,7
Mieszanki zbożowe	26,7	29,1	109,0

ZIEMNIAKI

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2008 r. wynosiła 30,1 tys. ha i była o 0,5 tys. ha (o 1,7%) większa niż w roku 2007.

Plony ziemniaków osiągnęły 181 dt/ha i były wyższe o 5 dt/ha, tj. o 2,8% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji ziemniaków nie był zbyt korzystny dla wzrostu i rozwoju roślin. Miejscami obserwowano znaczne niedobory wilgoci w maju i czerwcu, a nadmierne uwilgotnienie w miesiącu wrześniu. Na ogół niezbyt dobre wyrośnięcie bulw obserwowano u odmian wczesnych (brak wilgoci). Obserwowano straty podczas wykopów ziemniaków spowodowane nadmiernymi opadami deszczu w tym okresie. Zbiory ziemniaków w roku 2008 na poziomie 544,3 tys. ton, były wyższe o 23,7 tys. ton (o 4,5%) od zbiorów ubiegłorocznych. Wyższe zbiory spowodowane były wyższymi plonami, jak również wzrostem powierzchni uprawy ziemniaków.

Produkcja ziemniaków:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Powierzchnia w tys. ha	29,6	30,1	101,7
Plony z 1 ha w dt	176	181	102,8
Zbiory w tys. ton	520,7	544,3	104,5

BURAKI CUKROWE – dane wstępne

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2008 r. wynosiła 5,7 tys. ha, tj. mniej o 21,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przebieg warunków agrometeorologicznych w czasie wegetacji był zróżnicowany. W 2008 r. siewy buraków cukrowych rozpoczęto na przełomie marca i kwietnia, jednak występujące w

tym okresie niekorzystne warunki pogodowe utrudniały prowadzenie siewów.

Wysiane wcześniej buraki cukrowe wschodziły nierównomiernie, a ich rozwój przedłużał się. Wschody buraków wysianych w późniejszych terminach agrotechnicznych były natomiast wyrównane. W czerwcu na wielu plantacjach obserwowano zahamowanie wegetacji buraków cukrowych, co było spowodowane brakiem opadów. Poprawa warunków wilgotnościowych w pierwszej połowie lipca przyczyniła się do wzrostu liści i korzeni buraków cukrowych.

Produkcja buraków cukrowych:

Wyszczególnienie	2007	2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100
Powierzchnia w tys. ha	7,3	5,7	78,8
Plony z 1 ha w dt	506	419	82,8
Zbiory w tys. ton	366,8	239,6	65,3

Plony buraków cukrowych w 2008 r. wstępnie oszacowano na 419 dt/ha, tj. mniej o 87 dt/ha (o 17,2%) od uzyskanych w roku ubiegłym. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 239,6 tys. ton, tj. mniej o 127,2 tys. ton (o 34,7%) niż przed rokiem. Mniejsze zbiory spowodowane były niższym plonowaniem, jak również spadkiem powierzchni uprawy buraków cukrowych.

ROŚLINY OLEISTE

Do roślin oleistych zalicza się: rzepak i rzepik, słonecznik, mak, soję, gorczycę oraz len oleisty. Powierzchnia tych upraw w 2008 r. wyniosła 6,8 tys. ha.

Udział rzepaku i rzepiku w ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych stanowił 92,8% wobec 89,9% rok wcześniej. Uprawy rzepaku i rzepiku zajmowały areał 3,6 tys. ha, tj. mniejszy o 2,1 tys. ha (o 24,8%) w stosunku do roku poprzedniego. Uzyskane w roku 2008 plony wyszacowano na poziomie 24,9 dt/ha, tj. o 1,2 dt/ha (o 5,1%) wyższym od ubiegłorocznych. Na wyższe plonowanie rzepaku i rzepiku korzystnie wpłynęło przede wszystkim: przeprowadzenie na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych siewów rzepaku i rzepiku ozimego i jarego, dość dobry stan plantacji rzepaku i rzepiku ozimego przed wejściem w okres zimowego spoczynku, niewielkie straty zimowe, wydłużenie okresu wegetacji na skutek bardzo wczesnego wznowienia wegetacji wiosną.

Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na 15,6 tys. ton, tj. o 4,1 tys. ton (o 21,0%) mniej w porównaniu ze zbiorami ubiegłorocznymi. Na taki spadek produkcji wpływ miało obniżenie powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku.

Produkcja roślin oleistych:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007=100	
Oleiste ogółem				
Powierzchnia w tys. ha	9,3	6,8	72,8	
Plony z 1 ha w dt	22,3	23,9	107,2	
Zbiory w tys. ton	20,7	16,1	77,9	
w tym rzepak i rzepik				
Powierzchnia w tys. ha	8,3	6,3	75,2	
Plony z 1 ha w dt	23,7	24,9	105,1	
Zbiory w tys. ton	19,7	15,6	79,0	

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych w 2008 r. wynosiła około 0,5 tys. ha i była niższa o 48,1% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Średni plon pozostałych oleistych wyniósł 10,9 dt/ha i był większy o 6,9%. Ze względu na zmniejszoną powierzchnię uprawy pozostałych oleistych produkcja zmalała o 44,3% do poziomu 5,3 tys. ton.

PRODUKCJA PASZ Z UPRAW POLOWYCH

Rośliny pastewne na gruntach z przeznaczeniem na paszę zajmowały areal 28,0 tys. ha, tj. mniejszy o 0,9 tys. ha (o 3,1%) niż w roku poprzednim. Uzyskana produkcja pasz soczystych w wysokości 721,7 tys. ton była wyższa o 39,4 tys. ton (o 5,8%) od produkcji ubiegłorocznej.

Powierzchnia uprawy roślin okopowych pastewnych wyniosła 2,7 tys. ha i była większa o około 0,5 tys. ha, tj. o 24,6% niż w roku 2007. Plony osiągnęły 420 dt/ha i były wyższe o 39 dt/ha (o 10,2%). Produkcja ukształtowała się na poziomie 112,8 tys. ton, tj. o 37,3% więcej niż w roku poprzednim.

Areał strączkowych pastewnych na zielonkę wyniósł 0,7 tys. ha i był o 16,1% mniejszy niż w roku poprzednim. Zbiory zielonej masy strączkowych pastewnych w wysokości 14,9 tys. ton były o 4,9% niższe niż przed rokiem.

Zielonkę z roślin motylkowych drobnonasiennych i traw zebrano łącznie z powierzchni 11,8 tys. ha, tj. o 9,1% mniejszej od ubiegłorocznej. Zbiory wyniosły 266,8 tys. ton i były niższe o 1,7%.

Kukurydzę na zielonkę zasiano na 5,6 tys. ha, co było prawie na poziomie roku ubiegłego. Produkcja zielonej masy kukurydzy osiągnęła 230,6 tys. ton, tj. o 10,0 tys. ton (o 4,6%) więcej niż w roku poprzednim.

Powierzchnia uprawy i zbiory roślin pastewnych na paszę:

Wyszczególnienie	2007		2008		2007=100	
	powierzchnia w ha	zbiory w tys. ton	powierzchnia w ha	zbiory w tys. ton	powierzchnia	zbiory
Okopowe pastewne	2155	82,1	2685	112,8	124,6	137,3
Strączkowe pastewne	923	15,7	774	14,9	83,9	95,1
Motylkowe drobnonasienne ^{a)}	12941	271,5	11767	266,8	90,9	98,3
Kukurydza na zielonkę	5619	220,6	5600	230,6	99,7	104,6
Trwałe użytki zielone ^{b)}	123024	2814,4	112886	2698,5	91,8	95,9
Łąki trwałe	108075	2607,6	99908	2499,2	92,4	95,8
Pastwiska trwałe	14949	206,8	12978	199,3	86,8	96,4
Poplony i wsiewki	7275	92,4	7204	96,5	99,0	104,5

a) Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. b) W przeliczeniu na zielonkę.

PRODUKCJA UPRAW PASTEWNÝCH

Wielkość uzyskanych zbiorów z trwałych użytków zielonych i upraw pastewnych, poza produkcją zbóż i ziemniaków, w znacznym stopniu decyduje o sytuacji paszowej oraz warunkuje wielkość i kierunki produkcji zwierzęcej.

Powierzchnia paszowa kształtowała się na poziomie:

Lata	Ogółem w ha	Trwałe użytki zielone w ha	Polowe uprawy pastewne	
			w ha	% powierzchni zasiewów
Ogółem				
2007	144661	123024	21637	5,6
2008	133712	112886	20826	5,3
2007=100	92,4	91,8	96,3	94,6
Sektor publiczny				
2007	492	311	181	19,8
2008	474	278	196	21,2
2007=100	96,3	89,4	108,3	107,1
Sektor prywatny				
2007	144169	122714	21455	5,5
2008	133237	112608	20629	5,3
2007=100	92,4	91,8	96,2	96,4
w tym gospodarstwa indywidualne				
2007	143594	122413	21181	5,5
2008	132637	112267	20370	5,2
2007=100	92,4	91,7	96,2	94,5

Powierzchnia trwałych użytków zielonych wyniosła w 2008 r. 112,9 tys. ha i w porównaniu z powierzchnią ubiegłoroczną zmniejszyła się o 10,1 tys. ha, tj. o 8,2%. Łączne plony traw w przeliczeniu na siano ukształtowały się na poziomie 47,8 dt/ha i były o 4,4% wyższe niż w roku poprzednim.

Produkcja siana z trwałych użytków zielonych wyniosła 539,7 tys. ton i była o 4,1% mniejsza niż w roku 2007.

SIANO ŁĄKOWE

Powierzchnia łąk trwałych w 2008 r. wyniosła ok. 100,0 tys. ha i w porównaniu z 2007 r. zmniejszyła się o 8,2 tys. ha (o 7,6%).

Łączne plony z łąk trwałych (I, II i III pokos) w przeliczeniu na siano osiągnęły 50,0 dt/ha i były o 1,7 dt/ha (o 3,5%) wyższe od uzyskanych w 2007 r. Plony I pokosu z łąk trwałych na poziomie 27,0 dt/ha były o 1,3 dt/ha (o 5,1%) wyższe od ubiegłorocznych, plony II pokosu w wysokości 16,3 dt/ha ukształtowały się wyżej o 0,8 dt/ha (o 5,2%).

Plony III pokosu były o 4,3% niższe niż plony ubiegłoroczne i wyniosły 6,7 dt/ha. Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów osiągnęła 499,8 tys. ton, tj. mniej o 21,7 tys. ton (o 4,2%) niż rok wcześniej.

Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych według pokosów:

Wyszczególnienie a- 2007 b- 2008 c- 2007=100	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt				Zbiory w tys. ton				
		ogółem	I pokos	II pokos	III pokos	ogółem	I pokos	II pokos	III pokos	
		w przeliczeniu na siano								
Rolnictwo ogółem	a	108075	48,3	25,7	15,5	7,0	521,5	278,1	167,5	76,0
	b	99908	50,0	27,0	16,3	6,7	499,8	269,8	162,9	67,1
	c	92,4	103,5	105,1	105,2	95,7	95,8	97,0	97,3	88,3

Pastwiska trwale zajmowały ok. 13,0 tys. ha, co w porównaniu z 2007 r. stanowiło mniej o ok. 2,0 tys. ha (o 13,2%). Plony z pastwisk (w przeliczeniu na siano) oszacowano na 30,7 dt/ha, tj. wyżej o 3,0 dt/ha (o 10,8%) od uzyskanych w roku ubiegłym, a produkcję na 39,9 tys. ton, tj. mniej o 1,5 tys. ha (o 3,6%).

II. PRODUKCJA OGRODNICZA

PRODUKCJA WARZYWNICZA

W 2008 r. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem areалу uprawy warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych wynosiła 15,0 tys. ha i była niższa od powierzchni ubiegłorocznej o 1,3 tys. ha, tj. o 8,2%. Odnotowano spadek areálu uprawy wszystkich gatunków warzyw gruntowych.

Strukturę powierzchni uprawy warzyw przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2007	2008	Różnica „+” „-”
	w odsetkach		
Ogółem	100,0	100,0	x
Kapusta	12,9	13,7	+0,8
Kalafiory	4,0	3,7	-0,3
Cebula	14,2	13,7	-0,5
Marchew jadalna	16,3	15,2	-1,1
Buraki ćwikłowe	8,7	9,3	+0,6
Ogórki	15,5	15,8	+0,3
Pomidory	8,8	7,4	-1,4
Pozostałe ^{a)}	19,6	21,3	+1,7

a) Selery, pory, rzodkiewka, sałata, rabarbar, pietruszka, szparagi, koper i inne

Łączne zbiory warzyw gruntowych w 2008 r. w wysokości 348,0 tys. ton były o 17,6 tys. ton (o 4,8%) niższe od tych uzyskanych w roku poprzednim. Obniżenie produkcji było wynikiem zmniejszenia powierzchni uprawy warzyw.

Kapusta – uprawiano ją w 2008 r. na powierzchni 2,1 tys. ha. Produkcja kapusty wyniosła 92,3 tys. ton, tj. o 0,7% więcej od zbiorów 2007 r. Zwiększenie zbiorów kapusty spowodowane było wyższym plonowaniem tego gatunku.

Zbiory **kalafiorów** na poziomie 10,5 tys. ton były niższe o 13,8% w porównaniu ze zbiorami z 2007 r. Spadek produkcji kalafiorów spowodowany był obniżeniem areалу uprawy o 16,5%, podczas gdy plony wzrosły o 3,3%.

Cebulę uprawiano w 2008 r. na powierzchni 2,1 tys. ha, tj. o 11,7% mniejszej niż w roku poprzednim. Zbiory cebuli były niższe o 8,4% i wyniosły 37,9 tys. ton. Sprzyjające warunki atmosferyczne podczas ostatniego okresu wegetacji pozwoliły na wyższe plonowanie (wzrost plonów o 3,9%) w porównaniu z plonami z 2007 r.

Powierzchnia uprawy **marchwi jadalnej** w 2008 r. ukształtowała się na poziomie 2,3 tys. ha i była o 14,3% niższa niż w 2007 r. Areal uprawy **buraków ćwikłowych** w 2008 r. wyniósł 1,4 tys. ha i ukształtował się prawie na poziomie roku ubiegłorocznego. Plonowanie warzyw korzeniowych było wyższe niż w poprzednim sezonie wegetacyjnym. Wzrost plonowania marchwi jadalnej w porównaniu z 2007 r. osiągnął 5,0%.

Zbiory marchwi jadalnej oszacowano na 67,5 tys. ton, tj. o 10,0% niżej niż w roku ubiegłym, a produkcja buraków ćwikłowych wyniosła 34,0 tys. ton i było to mniej niż w roku 2007 o 1,5%.

Korzystne warunki meteorologiczne począwszy od lipca sprzyjały plonowaniu **pomidorów**, było ono wyższe o 1,7% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Produkcja pomidorów w 2008 r.

wyniosła 19,9 tys. ton, jednak ze względu na znaczne ograniczenie powierzchni uprawy (o 22,7%), była niższa o 21,5%.

Zbiory ogórków ukształtowały się na poziomie 40,2 tys. ton, tj. o 5,9% niższym w porównaniu do roku 2007. Na zmniejszenie produkcji ogórków w porównaniu do roku poprzedniego wpłynęło ograniczenie areału ich uprawy (o 6,2%).

Łączne zbiory **warzyw „pozostałych”** wyniosły 45,8 tys. ton, tj. o 6,9% więcej od uzyskanych w roku poprzednim. Na wzrost produkcji warzyw „pozostałych” miały wpływ wyższe plony prawie wszystkich gatunków z tej grupy.

Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2007	2008	2007=100	2007	2008	2007=100

Powierzchnia w ha

Ogółem	16347	15005	91,8	16342	15002	91,8
Kapusta	2107	2050	97,3	2107	2050	97,3
Kalafiory	659	550	83,5	657	550	83,7
Cebula	2321	2050	88,3	2321	2050	88,3
Marchew jadalna	2669	2287	85,7	2668	2287	85,7
Buraki ćwikłowe	1425	1392	97,7	1424	1391	97,7
Ogórki	2534	2376	93,8	2534	2376	93,8
Pomidory	1433	1107	77,3	1433	1107	77,3
Pozostałe ^{a)}	3198	3193	99,8	3197	3193	99,9

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2007	2008	2007=100	2007	2008	2007=100

Plony z 1 ha w dt

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Kapusta	435	450	103,4	435	450	103,4
Kalafiory	184	190	103,3	184	190	103,3
Cebula	178	185	103,9	178	185	103,9
Marchew jadalna	281	295	105,0	281	295	105,0
Buraki ćwikłowe	242	244	100,8	242	244	100,8
Ogórki	168	169	100,6	168	169	100,6
Pomidory	177	180	101,7	177	180	101,7
Pozostałe ^{a)}	134	144	107,5	134	144	107,5

Zbiory w dt

Ogółem	3655687	3479715	95,2	3654809	3479239	95,2
Kapusta	916661	922622	100,7	916581	922540	100,7
Kalafiory	121288	104503	86,2	120898	104475	86,4
Cebula	413799	379225	91,6	413737	379160	91,6
Marchew jadalna	749552	674703	90,0	749430	674595	90,0
Buraki ćwikłowe	344619	339571	98,5	344515	339492	98,5
Ogórki	426849	401503	94,1	426816	401469	94,1
Pomidory	253946	199228	78,5	253917	199200	78,5
Pozostałe ^{a)}	428974	458360	106,9	428916	458308	106,9

a) Selery, pory, pietruszka, rzodkiewka, salata, rabarbar, szparagi i inne .

PRODUKCJA SADOWNICZA

W 2008 r. zbiory owoców ogółem wyniosły 364,5 tys. ton i były wyższe od kłęskowych zbiorów ubiegłorocznych o 190,6 tys. ton, tj. o 109,6%.

Zbiory owoców z drzew ogółem wyniosły 341,0 tys. ton, tj. o 121,1% więcej niż w roku poprzednim. W 2008 r. nastąpił wzrost produkcji wszystkich gatunków owoców z drzew.

Największy wzrost zbiorów w porównaniu do roku poprzedniego osiągnęły plantacje moreli i brzoskwiń, tj. gatunków, które w 2007 r. najbardziej ucierpiały z powodu wiosennych mrozów.

W bieżącym roku obserwowano nasilenie występowania szkodników i chorób, szczególnie parcha jabłoni, spowodowane łagodną zimą 2007/2008.

Szacuje się, że zbiory **jablek** w 2008 r. osiągnęły wysokość 292,7 tys. ton i były o 120,1% wyższe od zbiorów ubiegłorocznych. Było to wynikiem przede wszystkim znacznie wyższego plonowania (wzrost plonów o 117,8% w porównaniu do 2007 r.).

Jabłka ze zbiorów z 2008 r. są na ogół dobrze wyrośnięte i wykolorowane. Szacuje się, że w 2008 r. powierzchnia uprawy jabłoni ogółem wyniosła 18,4 tys. ha, tj. o 0,5% więcej niż w 2007 r.

Zbiory **gruszek** ukształtowały się na poziomie 4,0 tys. ton, tj. o 97,9% wyższym niż w roku ubiegłym. Spowodowane było to znacznym wzrostem plonowania tego gatunku w porównaniu do kłęskowego roku ubiegłego. Plony grusz były o 95,8% wyższe od ubiegłorocznych.

Zbiory **śliwek** w 2008 r. wyniosły 12,7 tys. ton i były o 58,2% wyższe od ubiegłorocznych. Wzrost produkcji śliw spowodowany był znacznie wyższym plonowaniem od kłęskowo niskiego ubiegłoroczego (o 55,6%) oraz większą powierzchnią upraw (o 2,1%).

Zbiory **wiśni** w wysokości 23,0 tys. ton, były o 151,9% wyższe od zbiorów z 2007 r. Tak znaczne zwiększenie zbiorów wiśni spowodowane było znacznie wyższym plonowaniem (wzrost o 155,6%) gdyż powierzchnia uprawy zmniejszyła się o 1,8%.

Zbiory **czereśni** w 2008 r. były o 247,1% wyższe od klęskowo niskich ubiegłorocznych i wyniosły 4,5 tys. ton. Było to wynikiem znacznie wyższego plonowania tego gatunku (wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym o 169,2%).

Łączna produkcja owoców **pozostałych** (brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich) była o 405,2% wyższa od klęskowej produkcji ubiegłorocznej i wyniosła 4,2 tys. ton. Było to efektem zwiększenia plonowania (o 371,4%) oraz wzrostu powierzchni uprawy (o 5,4%).

Powierzchnia, plony i zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2007	2008	2007= 100	2007	2008	2007= 100
Powierzchnia w ha						
Ogółem	29447	29547	100,3	29413	29516	100,4
Jabłka	18328	18425	100,5	18303	18403	100,5
Gruszki	852	864	101,4	852	864	101,4
Śliwki	2976	3038	102,1	2974	3037	102,1
Wiśnie	5096	5003	98,2	5090	4995	98,1
Czereśnie	984	940	95,5	984	940	95,5
Pozostałe ^{a)}	1212	1277	105,4	1211	1277	105,5
Plony z 1 ha w dt						
Ogółem	x	x	x	x	x	x
Jabłka	73	159	217,8	73	159	217,8
Gruszki	24	47	195,8	24	47	195,8
Śliwki	27	42	155,6	27	42	155,6
Wiśnie	18	46	255,6	18	46	255,6
Czereśnie	13	48	369,2	13	48	369,2
Pozostałe ^{a)}	7	33	471,4	7	33	471,4

a) Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2007	2008	2007= 100	2007	2008	2007= 100
Zbiory w dt						
Ogółem	1542670	3410421	221,1	1540640	3408992	221,3
Jabłka	1329755	2926791	220,1	1327775	2925766	220,4
Gruszki	20459	40482	197,9	20457	40481	197,9
Śliwki	79988	126570	158,2	79985	126568	158,2
Wiśnie	91150	229596	251,5	91108	229198	251,6
Czereśnie	13101	45469	347,1	13098	45466	347,1
Pozostałe ^{a)}	8217	41513	505,2	8217	41513	505,2

OWOCE JAGODOWE

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2008 r. wyniosły 23,5 tys. ton, tj. więcej o 19,7% od zbiorów roku poprzedniego. W bieżącym roku zanotowano wzrost produkcji wszystkich gatunków owoców z tej grupy, a największy malin, porzeczek i pozostałych.

Do szacunku produkcji truskawek, podobnie jak w latach poprzednich, włączono areał uprawy tego gatunku z ogrodów przydomowych. Łączna powierzchnia uprawy truskawek w roku 2008 wyniosła 4,3 tys. ha, a łączne zbiory owoców tego gatunku – 13,1 tys. ton i były o 18,5% wyższe od zbiorów 2007 r. Wpłynął na to przede wszystkim wzrost plonowania o 20,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2008 na plantacjach truskawek nie odnotowano znaczących strat mrozowych, ani przymrozkowych, a warunki podczas wegetacji były dobre.

Powierzchnię plantacji, liczbę krzewów owocowych, plony i zbiory owoców jagodowych przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2007	2008	2007=100	2007	2008	2007=100

Powierzchnia w ha

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Truskawki	4424	4339	98,1	4423	4339	98,1
Maliny	461	428	92,8	461	428	92,8
Porzeczki	2023	1990	98,4	2022	1990	98,4
Agrest	212	180	84,9	212	180	84,9
Pozostałe ^{a)}	630	576	91,4	630	576	91,4

Plony z 1 ha w dt

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Truskawki	25	30	120,0	25	30	120,0
Maliny	11	17	154,5	11	17	154,5
Porzeczki	32	40	125,0	32	40	125,0
Agrest	25	32	128,0	25	32	128,0
Pozostałe ^{a)}	15	21	140,0	15	21	140,0

Zbiory w dt

Ogółem	196273	234925	119,7	196207	234920	119,7
Truskawki	110588	131050	118,5	110579	131050	118,5
Maliny	5233	7044	134,6	5233	7044	134,6
Porzeczki	65612	78959	120,3	65555	78956	120,4
Agrest	5344	5783	108,2	5344	5782	108,2
Pozostałe ^{a)}	9496	12089	127,3	9496	12088	127,3

a) Aronia, borówka wysoka i inne.

III. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

TRZODA CHLEWNA

W końcu listopada 2008 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 373,0 tys. sztuk i było niższe o 84,9 tys. sztuk, tj. o 18,5% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2007 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2008 r. obniżyło się o 47,2 tys. sztuk tj. o 11,2%.

Stado loch na chów zmniejszyło się w porównaniu z listopadem 2007 r. o 9,6 tys. sztuk, tj. o 19,2% do 40,7 tys. sztuk, w tym pogłowie loch prośnych o 5,4 tys. sztuk (o 18,7%) do 23,4 tys. sztuk. W stosunku do końca lipca 2008 r. pogłowie loch na chów spadło o 1,1 tys. sztuk, tj. o 2,6% w tym loch prośnych o 3,7%.

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w końcu listopada 2008 r. wynosił:

- prosięta o wadze do 20 kg – 36,8%,
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 19,5%,
- trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój – 32,6%,
- trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów – 11,1%,
 - w tym lochy na chów razem – 10,9%,
 - w tym lochy prośne – 6,3%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody, rejestrowaną w listopadzie 2007 r. zmniejszył się udział: warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 1,7 pkt), i trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów (o 0,1 pkt). Zwiększył się natomiast udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 1,5 pkt) oraz trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 0,3 pkt).

Rejestrowany w końcu listopada 2008 r. stan wskazuje na tendencje spadkowe w chowie świń.

Pogłowie trzody chlewnej według struktury stada oraz zmiany sezonowe według stanu w końcu listopada 2008 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem w sztukach	Struktura	Lipiec 2008 =100	Listopad 2007 =100
Trzoda chlewna	372974	100,0	88,8	81,5
Lochy na chów	40690	10,9	97,4	80,8
Trzoda chlewna pozostała	332284	89,1	87,8	81,5

W końcu listopada 2008 r. obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio: 64,6 sztuk (w kraju - 88,2 sztuk) i 7,0 sztuk (w kraju - 7,9 sztuk) wobec 77,0 i 8,5 sztuk rok wcześniej.

Na aktualną sytuację w chowie trzody chlewnej miały wpływ wysokie ceny zbóż i pasz notowane w poprzednim roku oraz niskie ceny żywca wieprzowego w skupie i w obrocie targowiskowym. Przeciętna cena skupu zbóż podstawowych za 11 m-cy 2008 r. wynosiła 70,05 zł/dt i była o 9,0% wyższa od notowanej w analogicznym okresie 2007 r. W listopadzie 2008 r. za 1 dt zbóż podstawowych rolnicy otrzymali w skupie 46,29 zł, tj. o 39,0% mniej niż w listopadzie 2007 r.

Przeciętna cena zbóż podstawowych w obrotach targowiskowych w okresie 11 miesięcy 2008 r. wynosiła 69,52 zł/dt i była 3,6% wyższa od średniej ceny notowanej za 11 m-cy 2007 r., a w listopadzie 2008 r. za 1 dt zbóż podstawowych płacono rolnikom 48,14 zł/dt, tj. o 31,3% mniej niż w listopadzie roku poprzedniego.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w okresie styczeń – listopad 2008 r. wynosiła 4,12 zł/kg i była o 13,8% wyższa od notowanej w analogicznym okresie 2007 r. W obrotach

targowiskowych w omawianym okresie przeciętna cena żywca wieprzowego kształtowała się na poziomie 4,46 zł/kg i była wyższa o 22,2% od ubiegłorocznej w listopadzie 2008 r. Za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymali w skupie 4,41 zł/kg, tj. o 27,8% więcej niż w listopadzie 2007 r.

W grudniu 2008 r. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo 4,53 kg żyta w/g cen targowiskowych wobec 3,59 kg przed rokiem (26,2%).

Ceny żywca wieprzowego i ziemiopłodów paszowych w 2007 r.:

Miesiąc / rok	Ceny skupu		Ceny targowiskowe	
	żywiec wieprzowy			
	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Grudzień 2007	3,37	98,0	3,59	109,5
Marzec 2008	3,66	105,5	3,28	106,8
Czerwiec 2008	4,24	117,8	4,42	133,9
Wrzesień 2008	4,64	120,5	4,82	122,6
Grudzień 2008	4,60	136,5	4,53	126,2

(dok.)

Miesiąc / rok	Ceny targowiskowe (dok.)			
	zboża podstawowe		ziemniaki	
	zł/dt	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	zł/dt	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
Grudzień 2007	70,47	120,7	47,55	58,4
Marzec 2008	77,86	113,7	49,44	50,5
Czerwiec 2008	78,75	115,8	50,91	41,2
Wrzesień 2008	59,77	85,7	71,63	118,6
Grudzień 2008	46,15	65,5	53,14	111,8

Pogłowie trzody chlewnej^{a)} w 2008 r. przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
w sztukach		
Trzoda chlewna	372974	365511
Prosięta o wadze do 20 kg	137291	134823
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	72837	71129
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	121460	118810
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	41386	40749
w tym lochy:	40690	40059
prośne	23418	22997
pozostałe	17272	17062
lipiec 2008=100		
Trzoda chlewna	88,8	88,8
Prosięta o wadze do 20 kg	91,1	90,9
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	80,9	80,7
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	88,8	89,2
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	97,2	97,4
w tym lochy:	97,4	97,6
prośne	96,3	96,3
pozostałe	99,0	99,5

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
listopad 2007=100		
Trzoda chlewna	81,5	81,4
Prosięta o wadze do 20 kg	85,0	85,0
Warchlaki o wadze od 20kg do 50 kg	75,0	74,6
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	82,0	82,2
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	80,9	80,8
w tym lochy:	80,8	80,7
lochy prośne	81,3	81,4
lochy pozostałe	80,2	79,8
obsada^{b)} w sztukach		
Trzoda chlewna na 100 ha:		
Użytków rolnych	64,6	64,0
Gruntów ornych	91,0	90,1

a) Trzoda chlewna według stanu w dniu 30 listopada. b) Użytki rolne oraz grunty orne według stanu w czerwcu 2008 r.

POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC

W końcu grudnia 2008 r. **pogłowie bydła** wynosiło 174,2 tys. sztuk i było niższe niż przed rokiem o 2,6 tys. sztuk, tj. o 1,5%, a w porównaniu z czerwcem 2008 r. o 4,7 tys. sztuk, tj. o 2,6%.

Pogłowie krów w porównaniu z grudniem 2007 r. zmalało o 2,9 tys. sztuk (o 3,1%) do poziomu 91,1 tys. sztuk, a w stosunku do stanu w czerwcu 2008 r. zmniejszyło się o 2,2 tys. sztuk, tj. o 2,4% (w kraju o 1,2%).

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w grudniu 2008 r. 30,2 sztuk (w kraju – 34,4 sztuk), w tym krów – 15,8 sztuk (w kraju – 17,2 sztuk) wobec 29,7 sztuk bydła i 15,8 sztuk krów rok wcześniej.

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w grudniu 2008 r. wynosił:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 25,5%,
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1 - 2 lat – 17,1%,
- bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej – 57,4%,
- w tym krowy – 52,3%.

Pogłowie bydła według struktury stada oraz zmiany sezonowe wg stanu w grudniu 2008 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem	Struktura	Dynamika	
	w sztukach		listopad 2007 = 100	lipiec 2008 = 100
Bydło ogółem	174157	100,0	98,5	97,4
Krowy	91071	52,3	96,9	97,6
Bydło pozostałe	83086	47,7	100,3	97,2

W skali roku w strukturze pogłowia bydła zmniejszył się udział młodego bydła hodowlanego w wieku 1-2 lat (o 0,6 pkt procentowe) oraz krów (o 0,9 pkt). Udział cieląt w wieku poniżej 1 roku utrzymał się na takim samym poziomie jak w roku poprzednim. Wzrósł natomiast udział bydła pozostałego hodowlanego (o 1,4 pkt).

Średnia cena skupu mleka za 11 miesięcy 2008 r. (0,97 zł za 1 l) była o 1,0% wyższa od notowanej w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Ceny żywca wołowego w 2008 r.:

Miesiąc / rok	Ceny skupu		Ceny targowiskowe	
	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Grudzień 2007	4,30	103,1	3,33	121,9
Marzec 2008	4,63	103,8	3,56	106,9
Czerwiec 2008	4,28	100,9	3,12	106,1
Wrzesień 2008	4,48	101,4	3,42	97,4
Grudzień 2008	4,42	102,8	4,06	121,9

Pogłowie owiec ogółem w grudniu 2008 r. zmniejszyło się w stosunku do stanu w czerwcu 2008 r. o 0,3 tys. sztuk (o 7,3%), ale w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosło o 0,4 tys. sztuk, tj. o 11,8%.

Populacja macierek owczych spadła w skali roku o 0,2 tys. sztuk (o 6,4%) do poziomu 2,0 tys. sztuk (w kraju spadek o 10,8%).

W porównaniu do stanu w czerwcu 2008 r. pogłowie macierek owczych obniżyło się o 16,7%.

W grudniu 2008 r. obsada owiec na 100 ha użytków rolnych osiągnęła 0,6 sztuk (w kraju 1,7 sztuk) wobec 0,5 sztuk rok wcześniej.

W strukturze pogłowia owiec ogółem udział macierek wynosił 57,9% i w porównaniu z grudniem 2007 r. zmniejszył się o 11,3 pkt procentowe.

Pogłowie bydła i owiec w 2008 roku ^{a)} przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
w sztukach		
Bydło	174157	173124
Cielęta w wieku pon. 1 roku	44323	44140
Młode bydło w wieku 1-2 lat	29849	29695
Bydło w wieku 2 lat i więcej	99985	99289
w tym krowy	91071	90518
Owce	3474	3474
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	2012	2012
czerwiec 2008=100		
Bydło	97,4	97,4
Cielęta w wieku pon. 1 roku	93,5	93,5
Młode bydło w wieku 1-2 lat	101,1	101,4
Bydło w wieku 2 lat i więcej	98,1	98,1
w tym krowy	97,6	97,6
Owce	92,7	92,7
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	83,3	83,3
grudzień 2007=100		
Bydło	98,5	98,5
Cielęta w wieku pon. 1 roku	98,5	98,5
Młode bydło w wieku 1-2 lat	95,4	95,5
Bydło w wieku 2 lat i więcej	99,5	99,5
w tym krowy	96,9	96,9
Owce	111,8	111,8
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	93,6	93,6
obsada w sztukach		
Na 100 ha użytków rolnych:		
Bydło	30,2	30,3
Owce	0,6	0,6

a) Bydło i owce według stanu z grudnia.

IV. SKUP WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH I ICH CENY

W 2008 r. w województwie świętokrzyskim skupiono produkty rolne o łącznej wartości 690,4 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT), tj. o 1,8% mniej niż w roku poprzednim. Wartość skupionych produktów roślinnych stanowiła 25,4% ogólnej wartości skupu w województwie świętokrzyskim (w 2007 r. – 29,5%).

Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów rolnych w skupie i na targowiskach w 2008 r.:

Wyszczególnienie	Skup		Targowiska	
	zł	2007=100	w zł	2007=100
Ziarno zbóż za 1 dt (bez siewnego)				
pszenica	69,44	104,0	75,02	101,5
żyto	60,81	99,3	64,49	101,5
Ziemniaki jadalne ^{a)} za 1 dt	47,78	94,4	60,38	74,2
Żywiec rzeźny za 1 kg				
bydło (bez cieląt)	4,34	100,7	3,48	107,1
trzoda chlewna	4,16	115,6	4,07	118,3
Mleko za 1 l	0,96	99,0	.	x

a) Bez wczesnych. b) Cena żywca krów rzeźnych.

ZBOŻA

Skup zbóż w Świętokrzyskim w 2008 r. ukształtował się na poziomie 41,9 tys. ton i był o 13,2% większy niż w 2007 roku.

Ogólny skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec – grudzień 2008 r.

wyniósł 20,5 tys. ton i był wyższy o 1,1% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Skup pszenicy (bez ziarna siewnego) w wysokości 25,2 tys. ton był wyższy niż w roku poprzednim o 30,7%. W okresie od lipca do grudnia 2008 r. skupiono łącznie 14,3 tys. ton pszenicy konsumpcyjnej, co stanowiło o 6,4% więcej niż w roku 2007.

Skup żyta (bez ziarna siewnego) na poziomie 1,1 tys. ton był zbliżony do skupu ubiegłorocznego. W okresie lipiec - grudzień 2008 r. skupiono łącznie 0,7 tys. ton, tj. więcej o 11,0% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Średnia roczna cena skupu zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) wynosiła 64,50 zł za 1 dt, tj. o 3,7% mniej niż w 2007 r.

W styczniu za 1 dt zbóż płacono 82,55 zł, w marcu – 85,95 zł, w czerwcu – 75,36 zł, we wrześniu – 52,90 zł, a w grudniu cena spadła do poziomu 45,96 zł.

Ceny targowiskowe ziarna zbóż podstawowych za 1 dt kształtowały się następująco: w styczniu – 71,28 zł, w marcu – 77,86 zł, w czerwcu – 78,75 zł, we wrześniu spadła do poziomu – 59,77 zł, a w grudniu – 46,15 zł.

Za pszenicę w skupie płacono 66,85 zł za 1 dt, za żyto – 56,45 zł za 1 dt, tj. odpowiednio mniej o: 3,4% i 10,0%. Średnie ceny targowiskowe pszenicy i żyta były w porównaniu z poprzednim rokiem wyższe o 1,5%.

ZIEMNIAKI

W 2008 r. skup ziemniaków wyniósł 1,5 tys. ton i był o 17,4% niższy w porównaniu do roku 2007. Średnia roczna cena ziemniaków w skupie w wysokości 46,84 zł za 1 dt była o 22,6% niższa niż ceny z roku poprzedniego. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) osiągnęła 60,38 zł za 1 dt, tj. o 25,8% mniej od ceny notowanej w 2007 r.

ŻYWIEC WIEPRZOWY

Skup żywca wieprzowego w 2008 r. na poziomie 48,3 tys. ton był wyższy o 12,5% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 4,08 zł, tj. o 14,6% więcej od ceny z roku 2007.

W styczniu za 1 kg żywca wieprzowego płacono producentom 3,68 zł, w marcu – 3,66 zł, w czerwcu – 4,24 zł, we wrześniu – 4,64 zł, a w grudniu 4,60 zł.

Na wolnym rynku przeciętna cena żywca wieprzowego osiągnęła poziom 4,07 zł za 1 kg i była o 18,3% wyższa w porównaniu do cen z 2007 r. Ceny targowiskowe w styczniu 2008 r. wyniosły 3,56 zł za 1 kg, w marcu – 3,28 zł za 1 kg, w czerwcu – 4,42 zł za 1 kg, we wrześniu – 4,82 zł za 1 kg, a w grudniu – 4,53 zł za 1 kg.

ŻYWIEC WOŁOWY (bez cieląt)

Skup żywca wołowego w 2008 r. w wysokości 12,9 tys. ton był o 27,6% mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim.

Średnia cena żywca wołowego płacona w skupie wyniosła 4,34 zł za 1 kg i była wyższa w porównaniu do roku poprzedniego o 1,9%. W styczniu za 1 kg żywca płacono 4,21 zł, w marcu - 4,63 zł, we wrześniu – 4,48 zł, a w grudniu - 4,42 zł.

ŻYWIEC DROBIOWY

W 2008 r. skupiono 24,8 tys. ton żywca drobiowego, tj. o 6,0% mniej niż rok wcześniej. Za 1 kg żywca drobiowego płacono średnio 3,59 zł, tj. tylko o 2,3% więcej niż w 2007 r.

MLEKO

Skup mleka w 2008 r. w województwie świętokrzyskim na poziomie 171,6 mln litrów był wyższy o 3,0% niż w roku 2007. Za 1 litr w skupie płacono 0,94 zł, tj. o 2,6% mniej niż w roku poprzednim. W styczniu za 1 litr płacono 1,13 zł, w marcu – 1,08 zł, w czerwcu – 0,94 zł, we wrześniu 0,90 zł, a w grudniu – 0,84 zł.

Skup zbóż i ziemniaków w roku gospodarczym 2007/2008:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w tonach	
Zboża	42047	36759
konsumpcyjne i paszowe	39685	34725
siewne	2362	2034
Ziemniaki	1564	1564

Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych:

Wyszczególnienie	2007	2008	2007=100
	cena w zł		
Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt	66,97	64,52	96,3
pszenicy	69,21	66,86	96,6
żyta	62,74	56,54	90,1
jęczmienia	62,21	60,94	98,0
pszenżyta	58,30	46,37	79,5
Ziemniaki za 1 dt	60,47	46,96	77,7
w tym: jadalne (bez wczesnych)	53,73	38,01	70,7
Żywiec rzeźny (w wadze żywej) za 1 kg			
bydło (bez cieląt)	4,26	4,34	101,9
trzoda chlewna	3,56	4,08	114,6
drób	3,51	3,59	102,3
Mleko krowie za 1 hl	96,34	93,83	97,4

**TABL. 1 Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych^{a)}
w 2008 r.**

Wyszczególnienie	Powierz- chnia ogólna	Użytki rolne		
		razem	grunty orne	sady
	w hektarach			
OGÓLEM	1171020	596025	417154	31967
Sektor prywatny	779700	584249	415694	31950
w tym gospodarstwa indywidualne	674061	579532	412195	31711
Sektor publiczny	391320	11777	1459	17

(dok.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)			Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	łąki	pastwiska	pozostałe		
	w hektarach				
OGÓLEM	102941	13937	30027	331694	243301
Sektor prywatny	100896	12986	22722	57850	137601
w tym gospodarstwa indywidualne	100524	12903	22199	54846	39683
Sektor publiczny	2045	950	7305	273843	105700

a) Z gruntami różnymi niestanowiącymi gospodarstw rolnych

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Rolnictwo ogółem						
Zboża ogółem^{a)}	286965	293232	28,2	31,0	8105272	9095344
Zboża podstawowe z mieszankami	280563	287255	28,2	31,0	7902145	8896256
Pszenica ogółem	70241	72417	32,0	35,7	2248524	2586574
pszemica ozima	58497	60973	32,5	36,3	1902110	2210935
pszemica jara	11743	11444	29,5	32,8	346414	375639
Żyto	36390	38524	23,4	24,3	851517	936352
Jęczmień ogółem	65638	65018	29,0	32,4	1903878	2104601
jęczmień ozimy	5131	5192	30,2	34,5	154956	178901
jęczmień jary	60507	59826	28,9	32,2	1748922	1925700
Owies	19561	20502	23,3	24,9	455569	509866
Pszennyto ogółem	41981	42289	28,3	31,8	1190029	1345875
pszennyto ozime	36205	37147	28,7	32,4	1039275	1203858
pszennyto jare	5776	5142	26,1	27,6	150754	142017
Mieszanki zbożowe ogółem	46751	48505	26,8	29,1	1252628	1412988
mieszanki zbożowe ozime	4051	3446	27,4	29,5	110997	101657
mieszanki zbożowe jare	42701	45059	26,7	29,1	1141631	1311331
Gryka	758	896	9,8	11,1	7463	9981
Proso	3475	2708	20,9	20,9	72628	56700
Kukurydza na ziarno	2170	2374	56,7	55,8	123036	132407
Ziemniaki^{b)}	29605	30097	176	181	5206738	5443331
Oleiste ogółem	9273	6753	22,3	23,9	206764	161130
w tym rzepak i rzepik	8332	6265	23,7	24,9	197170	155786
Buraki cukrowe	7253	5713	506	419	3668475	2396471

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (cd.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Sektor publiczny						
Zboża ogółem^{a)}	592	627	40,3	44,9	23849	28165
Zboża podstawowe z mieszankami	525	575	34,5	43,1	18099	24797
Pszenica ogółem	199	223	36,9	50,6	7345	11290
pszenica ozima	174	209	38,0	51,0	6612	10659
pszenica jara	25	14	29,3	45,1	733	631
Żyto	9	9	22,4	27,7	202	249
Jęczmień ogółem	166	154	30,7	38,1	5096	5871
jęczmień ozimy	-	3	-	39,0	-	118
jęczmień jary	166	151	30,7	38,1	5096	5753
Owies	25	128	15,2	36,4	380	4659
Pszenżyto ogółem	17	61	38,3	44,2	651	2695
pszenżyto ozime	17	48	38,3	47,1	651	2261
pszenżyto jare	-	12	-	36,0	-	434
Mieszanki zbożowe ogółem	109	1	40,6	33,0	4425	33
mieszanki zbożowe ozime	-	-	-	-	-	-
mieszanki zbożowe jare	109	1	40,6	33,0	4425	33
Gryka	4	7	18,5	3,4	74	24
Proso	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na ziarno	63	45	90,1	74,3	5676	3344
Ziemniaki^{b)}	10	9	156	162	1560	1458
Oleiste ogółem	78	50	21,2	22,2	1656	1111
w tym rzepak i rzepik	73	42	22,2	25,5	1621	1071
Buraki cukrowe	10	13	406	508	4059	6607

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (cd.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Sektor prywatny						
Zboża ogółem^{a)}	286373	292606	28,2	31,0	8081423	9067179
Zboża podstawowe z mieszankami	280038	286680	28,2	30,9	7884046	8871459
Pszenica ogółem	70042	72194	32,0	35,7	2241179	2575284
pszenica ozima	58323	60764	32,5	36,2	1895498	2200276
pszenica jara	11718	11431	29,5	32,8	345681	375008
Żyto	36381	38515	23,4	24,3	851315	936103
Jęczmień ogółem	65472	64864	29,0	32,4	1898782	2098730
jęczmień ozimy	5131	5189	30,2	34,5	154956	178783
jęczmień jary	60340	59675	28,9	32,2	1743826	1919947
Owies	19536	20374	23,3	24,8	455189	505207
Pszennyto ogółem	41965	42229	28,3	31,8	1189378	1343180
pszenżyto ozime	36189	37099	28,7	32,4	1038624	1201597
pszenżyto jare	5776	5130	26,1	27,6	150754	141583
Mieszanki zbożowe ogółem	46642	48504	26,8	29,1	1248203	1412955
mieszanki zbożowe ozime	4051	3446	27,4	29,5	110997	101657
mieszanki zbożowe jare	42592	45058	26,7	29,1	1137206	1311298
Gryka	754	889	9,8	11,2	7389	9957
Proso	3475	2708	20,9	20,9	72628	56700
Kukurydza na ziarno	2107	2329	55,7	55,4	117360	129063
Ziemniaki^{b)}	29596	30088	176	181	5205178	5441873
Oleiste ogółem	9195	6704	22,3	23,9	205108	160030
w tym rzepak i rzepik	8259	6223	23,7	24,9	195549	154726
Buraki cukrowe	7244	5700	506	419	3664416	2389864

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (dok.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
w tym gospodarstwa indywidualne						
Zboża ogółem^{a)}	284438	290530	28,2	30,9	8018268	8975868
Zboża podstawowe z mieszankami	278253	284776	28,1	30,9	7828090	8786707
Pszenica ogółem	69488	71625	31,9	35,5	2217632	2542117
pszenica ozima	57840	60245	32,4	36,0	1874016	2168820
pszenica jara	11648	11381	29,5	32,8	343616	373297
Żyto	36259	38330	23,4	24,3	848461	931419
Jęczmień ogółem	64774	64151	29,0	32,2	1878456	2068307
jęczmień ozimy	4990	5033	30,2	33,9	150698	170619
jęczmień jary	59784	59118	28,9	32,1	1727758	1897688
Owies	19425	20260	23,4	24,8	454545	502448
Pszenżyto ogółem	41677	41931	28,3	31,7	1181113	1330270
pszenżyto ozime	35901	36803	28,7	32,3	1030359	1188737
pszenżyto jare	5776	5128	26,1	27,6	150754	141533
Mieszanki zbożowe ogółem	46630	48480	26,8	29,1	1247883	1412146
mieszanki zbożowe ozime	4051	3446	27,4	29,5	110997	101657
mieszanki zbożowe jare	42580	45034	26,7	29,1	1136886	1310489
Gryka	754	889	9,8	11,2	7389	9957
Proso	3437	2650	21,0	20,9	72177	55385
Kukurydza na ziarno	1993	2215	55,5	55,9	110612	123819
Ziemniaki^{b)}	29595	30088	176	181	5205013	5441873
Oleiste ogółem	8789	6303	22,0	23,4	193547	147619
w tym rzepak i rzepik	7873	5845	23,4	24,4	184102	142453
Buraki cukrowe	7211	5665	506	418	3645500	2370534

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

TABL. 3 Skup ważniejszych produktów rolnych według sektorów i form własności w 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolnej	
Zboża w tonach	41836	41836	39484	343	-
w tym zboża podstawowe	38388	38388	36877	325	-
pszenica	26396	26396	25248	265	-
żyto	1237	1237	1159	60	-
jęczmień	8740	8740	8455	-	-
owies i mieszanki zbożowe	517	517	517	-	-
pszenżyto	1498	1498	1498	-	-
Strączkowe jadalne ^{a)} w tonach	1530	1530	1530	-	-
Ziemniaki w tonach	1342	1342	1342	-	-
Rzepak i rzepik ^{a)} w tonach	9897	9804	8824	946	93
Warzywa w tonach	23167	23167	23167	-	-
Owoce w tonach	71744	71744	71744	-	-
Żywiec rzeźny ^{b)} w tonach	87302	87302	86191	694	-
bydło (bez cieląt)	12863	12863	12556	-	-
cielęta	122	122	122	-	-
trzoda chlewna	48259	48259	47525	694	-
owce	2	2	2	-	-
konie	1268	1268	1268	-	-
drób					
w przeliczeniu na wagę mięsa ^{c)}	62603	62603	61821	541	-
Mleko w tys. litrów	171572	169186	167738	-	2386
Jaja w tys. szt					
konsumpcyjne	1599	1599	372	1227	-
wylęgowe	822	822	822	-	-

a) Bez ziarna siewnego, b) W wadze żywej, c) Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób w wadze poubojowej ciepłej

TABL. 4 Zużycie nawozów mineralnych (NPK) oraz wapniowych (CaO) w przeliczeniu na czysty składnik

Wyszczególnienie	2006/07		2007/08		2006/07=100	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

w tonach

Nawozy mineralne ^{a)}	62055	61219	61018	60237	98,3	98,4
azotowe	31585	31122	32078	31663	101,6	101,7
fosforowe	14372	14194	13853	13682	96,4	96,4
potasowe	16099	15903	15088	14892	93,7	93,6
Nawozy wapniowe ^{b)}	5750	5431	5690	5663	99,0	104,3

na 1 ha użytków rolnych w kg

Nawozy mineralne ^{a)}	104,3	104,0	105,7	105,5	101,3	101,4
azotowe	53,1	52,9	55,6	55,4	104,7	104,7
fosforowe	24,2	24,1	24,0	24,0	99,2	99,6
potasowe	27,1	27,0	26,1	26,1	96,3	96,7
Nawozy wapniowe ^{b)}	9,7	9,2	9,9	9,9	102,1	107,6

a) Łącznie z wieloskładnikowymi. b) Przeważnie w postaci wapna palonego, łącznie z wapnem defekacyjnym.

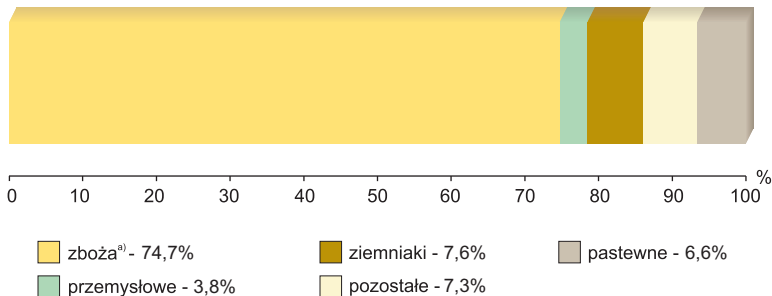
**TABL. 5 Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych
uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2008 r.**

Wyszczególnienie	Miesiące					
	I	II	III	IV	V	VI
Zboża za 1 dt						
pszenica	78,74	82,57	86,59	90,49	89,55	87,22
żyto	67,42	70,20	73,85	72,93	72,65	75,83
jęczmień	74,43	79,17	79,71	84,46	82,31	81,00
owies	64,53	69,06	71,29	75,00	68,75	70,95
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	51,92	53,50	49,44	49,44	45,57	50,91
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt						
krowa dojna	2400	2309	2382	2320	2392	2407
jałówka jednoroczna	1413	1538	1500	1457	1363	1488
prosię na chów	83,04	64,31	70,83	73,60	85,00	105,58
koń roboczy	4456	4022	4325	4425	4450	4688
źrebię 1-roczne	2500	2350	2367	2443	2413	2586
Żywiec rzeźny za 1 kg						
trzoda chlewna	3,56	3,11	3,28	3,47	3,80	4,42
bydło (bez cieląt)	3,57	3,65	3,56	3,53	3,49	3,12
cielęta	9,00	8,71	8,04	8,36	8,35	8,44

TABL. 5 Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2008 r. (dok.)

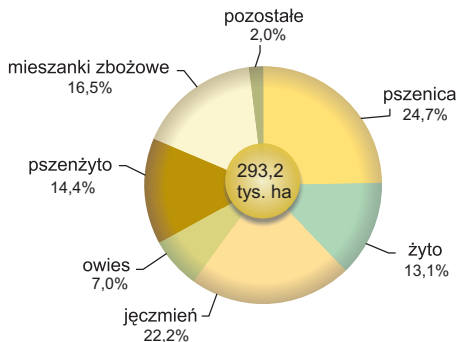
Wyszczególnienie	Miesiące (dok.)					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Zboża za 1 dt						
pszenica	86,00	72,97	64,81	56,84	53,05	51,36
żyto	74,10	67,33	61,67	52,48	46,04	39,32
jęczmień	78,93	69,78	61,08	53,32	50,41	47,72
owies	67,63	55,25	51,50	43,67	43,04	46,21
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	116,06	78,77	71,63	55,23	48,94	53,14
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt						
krowa dojna	2323	2286	2300	2229	2364	2450
jałówka jednoroczna	1456	1275	1400	1400	1457	1425
prosię na chów	105,96	111,15	126,20	120,68	138,40	148,60
koń roboczy	4514	3990	3983	3417	2917	3000
źrebię 1-roczone	2356	2150	2229	1980	1925	1900
Żywiec rzeźny za 1 kg						
trzoda chlewna	4,42	4,74	4,82	4,27	4,46	4,53
bydło (bez cieląt)	2,88	3,07	3,42	3,48	3,97	4,06
cielęta	8,21	8,38	8,85	8,23	8,96	8,91

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH GRUP W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW W 2008 R.

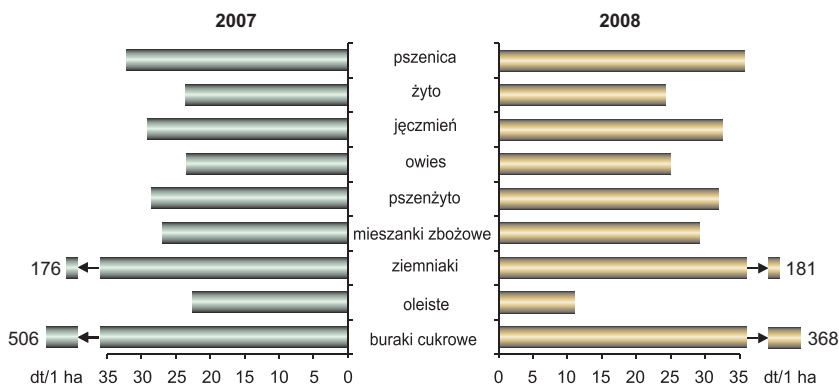
a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH ZBÓŻ W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW ZBÓŻ^{a)} W 2008 R.

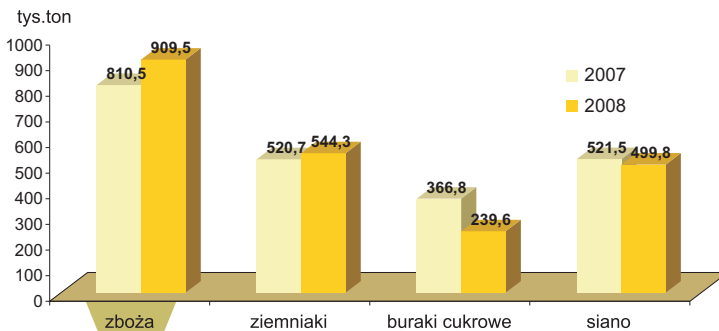

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

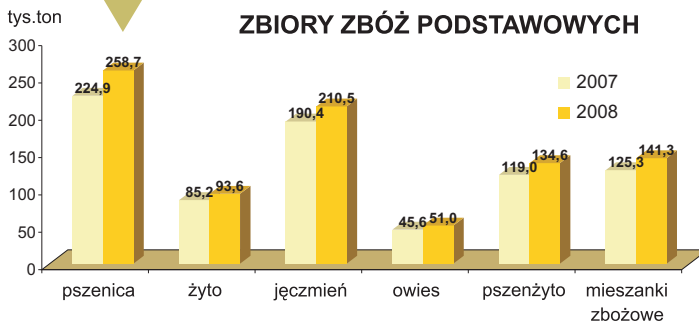
PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW

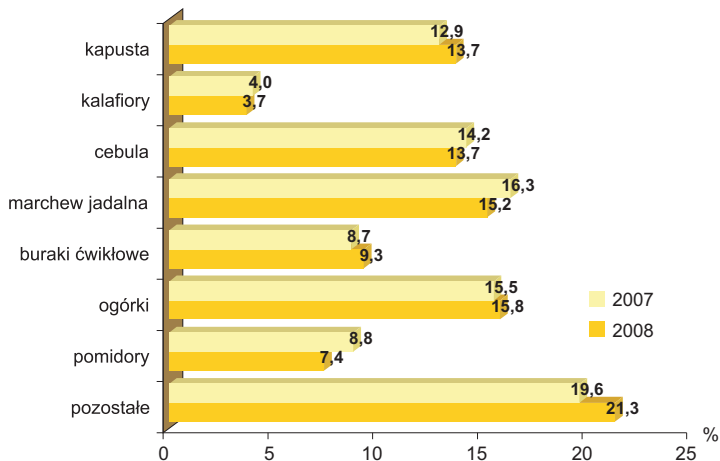
ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW

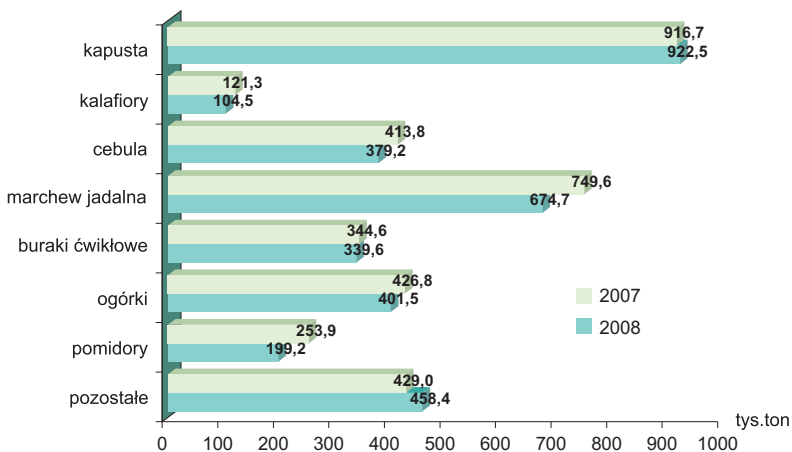
ZBIORY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH

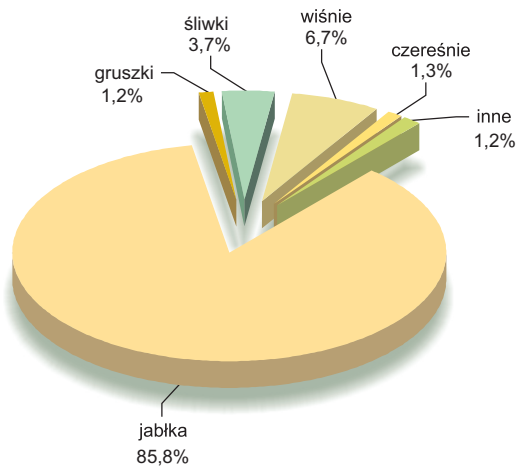
STRUKTURA POWIERZCHNI UPRAW WARZYW GRUNTOWYCH

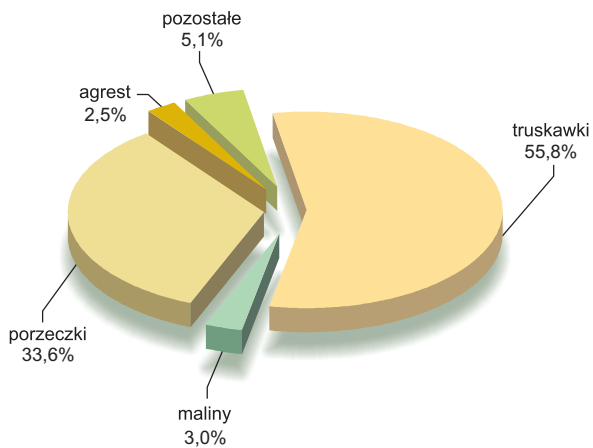
ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

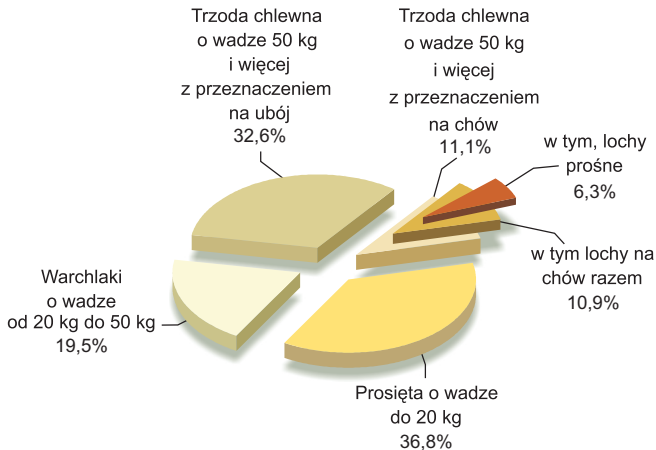
STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW Z DRZEW W 2008 R.

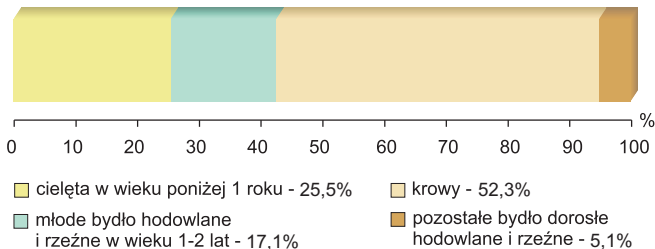
STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW JAGODOWYCH W 2008 R.

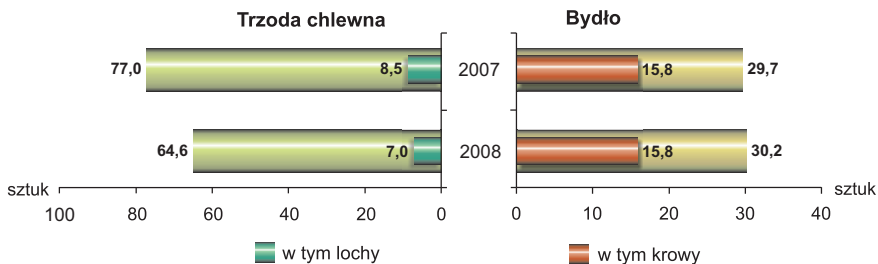
STRUKTURA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ W 2008 R.

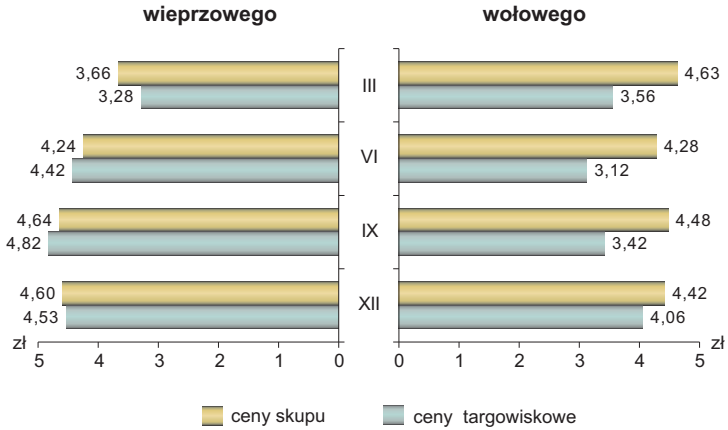
STRUKTURA POGŁOWIA BYDŁA W 2008 R.

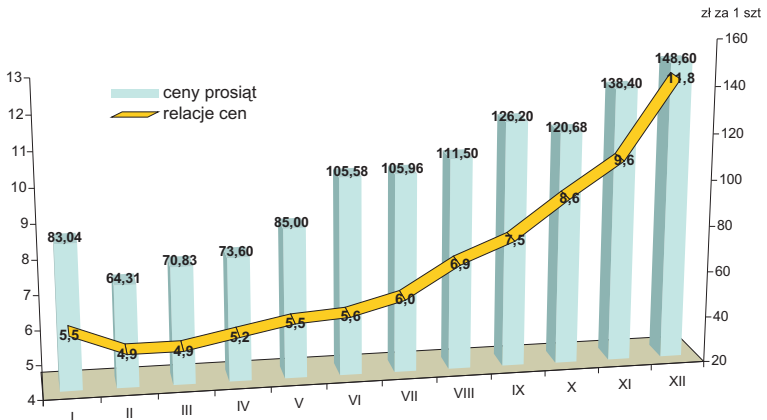
POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH

CENY ŻYWCA ZA 1 KG W 2008 R.

RELACJA CEN SKUPU^{a)} ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO CEN ŻYTA I TARGOWIKOWE CENY PROSIĄT W 2008 R.

a) Ceny bieżące bez VAT.